

Katedra ruského a francouzského jazyka
Pedagogická fakulta

Západočeské univerzity v Plzni
Jungmannova 1
306 19 Plzeň
tel. 377 63 6171

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Práce: diplomová

Posudek: oponenta

Práci hodnotil(a): Mgr. Michaela Pešková, Ph.D.

Práci předložil(a): Mgr. Oľana Vakhrusheva

Název práce: Образы животных в новеллистике Чингиза Айтматова

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Cílem práce bylo analyzovat funkci (obrazy) zvířecích hrdinů ve vybraných dílech Č. Aйтmatova. Autorka tento cíl sleduje, ačkoli od něj často odbíhá i k pozorování jiných složek spisovatelovy poetiky. Základní funkce zvířecích hrdinů v novelistice autora jsou vymezeny, i když poměrně stručně. Domnívám se, že největším problémem diplomové práce je její nízký, až hraniční rozsah, který neumožnil pečlivější zpracování zadaného tématu.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Téma práce nepatří k nejjednodušším, předpokládá orientaci v několika oborech a znalost řady kontextů. Interpretace smyslu literárního díla je navíc do značné míry subjektivní záležitostí, kdy nemusí dojít k průniku hledisek jednotlivých vykladačů. Autorka při vlastních analýzách respektuje závěry několika literárních vědců a linii zvířecích postav zařazuje správně do morálního a existenciálního hledání Aйтmatova, respektive i k jeho ekologickým apelům. Funkce zvířecích hrdinů v příběhu je v zásadě správně vymezena jako stavění paralely k lidským osudům, jako vzor mravní čistoty, milosrdenství a přirozeného jednání. Za nejzdařilejší z celé práce považuji třetí odstavce na str. 41, v němž autorka v duchu jazyka literární vědy přesně shrnuje tyto své závěry.

Ke zbylým partiím textu mám však řadu výhrad. V Úvodu nejsou řádně definována východiska ani cíle práce, není stanovena literárněvědná metodika. Biografie autora není dovedena do konce. Kladně však hodnotím, že se autorka snažila zaměřit na spisovatelův vztah k přírodě a že zmínila alespoň vybrané autory Aйтmatova kontextu.

Ve vlastním výkladu mi chybí dílčí zobecnění, například pečlivější rozpracování motivu rozdělení zvířecích hrdinů na mýtické a reálné, konkrétnější ilustrace teze, že Aйтmatov píše o příbuzenství lidí a zvířat (ekologický argument nepovažují za výmluvný, stejně jako příklad vlčice unášející dítě, str. 12-13). Do větší hloubky měl být rozpracován i zajímavý postřeh o relativizaci výrazů lidský-zvířecí (zvířata jako lidé, lidé jako zvířata), jakož i myšlenka o dětské podstatě zvířecího vnímání. Ani změna perspektivy ve vidění světa zvířecími hrdiny není příliš pojednána. Více pozornosti mohlo být věnováno také uměleckému jazyku autora na úrovni poetických figur a tropů. Třetí kapitola se zbytečně úzce zaměřuje jen na příklady z Aйтmatova *Popraviště*. Některá tvrzení se mi jeví být nepotvrzená, příliš patetická a nesouvisející s tématem („Недаром говорят, что

лучшие стихи о России были написаны ссыльными авторами...“, str. 5). Jako nadbytečné hodnotím pouhé přeuvyprávění dějů novel ve čtvrté kapitole (např. vyličení peripetií vyloučení jednoho z hrdinů ze strany, str. 25).

V Závěru autorka uvádí nové skutečnosti z Ajtmatovova života, což nepovažuji za relevantní.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Jazykový projev autorky je kultivovaný, vyjadřuje se v odborném stylu. Text je bez chyb a překlepů. Za závažnou chybu považuji celkovou nejednotnost citací v poznámkách pod čarou, často neuvádění čísla stránek, odkud se cituje. Zejména však u některých pasáží práce postrádám odkaz na zdroj vůbec – například str. 2 („По мнению русского литературоведа Е. М. Мелетинского...“), str. 4 („Родной язык! ...“), str. 38 (postřeh o obrazu ryby z hlediska hlubinné psychologie), u výkladů o poetice pohádky a u některých citacích z primární literatury (str. 14) a další. Chybí mi opora o větší počet dílčích publikací o Ajtmatovově díle. Práci by prospělo větší členění než na pouhé tři analytické kapitoly. Grafická úprava se nedrží normy textu diplomových prací.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Autorka představuje v zásadě správné, zajímavé a trefné postřehy, avšak výsledný text považuji za jakýsi mezistupeň na cestě k finální podobě práce. Diplomová práce by měla být značně rozsáhlejší, podrobnější, systematictější a strukturovanější. Pozorování by měla být více prohloubena a rozvedena. Také vzhledem k formálním nedostatkům, zejména v citacích, hodnotím diplomovou práci jako dobrou.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Můžete uvést příklad personifikace zvířecího světa a zoomorfizace lidského světa na úrovni jazykového vyjádření?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

dobře

Datum: 14.5.2012

Podpis: